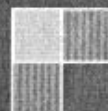

ГОДИШЕН
КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА

2017 година

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

Годишният консолидиран доклад за дейността на МБАЛ „Света Анна Варна“ АД, гр.Варна за 2016 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 на Закона за счетоводството, чл. 100н, ал. 7 и 8 от ЗППЦК и Приложение № 10 към Наредба N:2 от 17.09.2003г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация (Приложение № 10), на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състояние на Групата за 2016 г. и перспективите му за развитие.

03.04. 2017 г.
гр. Варна

Изп. директор:
(д-р Николай Коларов)

Годишният консолидиран доклад за дейността на МБАЛ "Света Анна Варна" АД, гр.Варна за 2016 г. е обсъден, коригиран и приет от Съвета на директорите на свое заседание, проведено на 03.04. 2017 г. и отразено в протокол № 11 / 2017 г.

03.04. 2017 г.
гр. Варна

Председател на
Съвета на директорите:
(доц.д-р Боряна Върбанова)

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ СВЕТА АННА – ВАРНА“ АД /МБАЛ „Света Анна – Варна“ АД/(Предприятие-майка) през 2000год. е регистрирано от Варненски окръжен съд по ф.д №2797 от 2000 година и е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 000090019 , а МЦ«Света Анна»ЕООД- дъщерното дружество е регистрирано като медицински център по реда на Закона за лечебните заведения.

МБАЛ«Света Анна Варна»АД (Групата) включва Предприятието-майка и неговото дъщерно дружество МЦ «Света Анна»ЕООД, като дяловото участие за него е 100%.

Фирма: МБАЛ “Света Анна Варна.” АД (ГРУПАТА)
Седалище: гр. Варна
Адрес на управление: гр.Варна
Предмет на дейност: Болнична и извънболнична помощ
Собственост: Групата е:
 72,70 % - държавна собственост;
 27,30 % - общинска собственост;

Капитал: Предприятието-майка е с капитал 6 887 000 лв., разпределен в 688 700 бр. акции с номинална стойност 10.00 лв. всяка една.

Акционери:	Участие в капитала:
Държавата	72,70
Община Варна	18,72
Община Провадия	1,61
Община Долни Чифлик	1,25
Община Аксакова	1,09
Община Дългопол	0,92
Община Вълчи дол	0,80
Община Белослав	0,76
Община Девня	0,57
Община Аврен	0,51
Община Суворово	0,46
Община Ветрина	0,42
Община Бяла	0,19
Общо:	100.00%

Дъщерното дружество е с капитал 5 000.лв.,разпределени в 50 бр. дялове с номинална стойност 100 лв. всеки един

Органи на управление: Системата на управление на Групата е Едностепенна с тричленен състав на управление:

- **Съвет на директорите**
 Боряна Борисова Върбанова;
 Николай Петров Коларов;
 Гален Димитров Шиваров;

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

и за финансовата 2016 г. се представлява от Гален Димитров
Шиваров - Изп.директор

Дъщерното дружество се управлява и представлява от Радослав Борисов Манчев -
управител

*Лицензии, разрешителни
за осъществяване на
дейността:*

Дружеството- майка притежава решение за осъществяване на
лечебна дейност от Министерство на здравеопазване №МБ – 51/30.12.2016 година

Клонове

Групата няма регистрирани клонове:

(чл. 39, т.7 от ЗС):

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЙНОСТТА (съгл. чл.39, т.1 от ЗС)

Осъществявания предмет на дейност от Дружеството - майка е:

- ♦ Диагностика и лечение на заболявания когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболничната помощ.
- ♦ Оказване на родилна помощ
- ♦ Рехабилитация
- ♦ Диспансеризация
- ♦ Оказване на спешна медицинска помощ;
- ♦ Диагностика и консултации, поискани от лекари от други лечебни заведения;
- ♦ Клинични изпитвания на лекарства , продукти и медицински изделия съгласно действащото в страната законодателство
- ♦ Учебна и научна дейност

Осъществявания предмет на дейност от Дъщерното дружество е:

Специализирана медицинска извънболнична помощ, диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни

Предписване на лабораторни и други изследвания, извършването на медицински дейности и манипулации под лекарски контрол и отговорност в обем, необходим за лечебния процес

Предписване на лекарства, превързочни материали и медицински пособия,

Извършване на експертиза за временна нетрудоспособност,

Наблюдение на бременни лица под 18 години,

Извършване на дейности по здравна промоция и профилактика, включително профилактични прегледи и манипулации,

Издаване на документи, свързани с дейността на лекарите, консултации и насочване на пациенти за консултативна и болнична помощ,

Звършване на лечение на болни в дома им, когато състоянието им налага това,

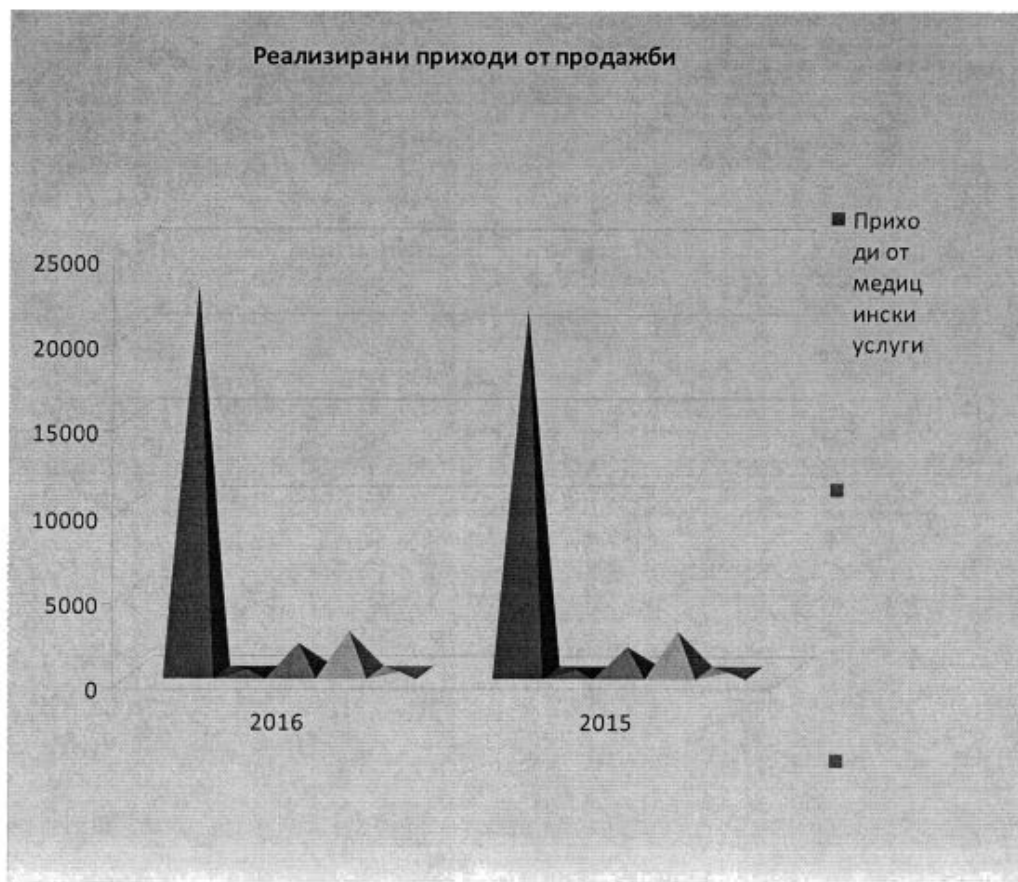
Хоспитализация на пациенти, когато лечебната цел не може да се постигне в амбулаторни условия или в дова на пациента.

Санитарен транспорт.

Осъществяваната основна дейност на дъщерното дружество е специализирана извънболнична медицинска дейност.

Реализираните приходи по видове услуги от дейността на Групата за 2016 г. и тяхното изменение спрямо 2015 г. са както следва:

Реализирани приходи от продажби			
по видове стоки/ продукти/услуги	2016	2015	изменение %
Приходи от медицински услуги	22672	21357	106%
Приходи от потребителска такса	185	187	99%
Приходи от правителствени дарения	1733	1466	118%
Приходи от медицински изделия	2443	2403	102%
Приходи от наеми и издръжка	310	296	105%
Приходи от стерилизация	93	90	103%
Приходи от входна такса	142	155	92%
Приходи от пране	33	42	79%
Приходи от обработка отпадъци	28	27	104%
Приходи от излишъци	16	0	#DIV/0!
Приходи от специализация и обучение на студенти	41	49	84%
Приходи от административни услуги	10	6	167%
Приходи клинични проучвания	25	7	357%
Приходи други	49	6	817%
Приходи актюерски печалби/загуби	128	112	114%
Общо приходи от продажби	27908	26203	107%

Извършени разходи			
Видове разходи	2016г.	2015г.	изменение
II. РАЗХОДИ	27 905	26 143	1 762
1. Разходи за дейността	27 851	26 094	1 757
1.1. Заплати	13 688	12 351	1 337
1.2. Осигурителни и други плащания	2 323	2 078	245
1.3. Разходи за материали Тук се включват направените разходи за храна, лекарства и консумативи, материали, горива, ел. енергия, работно облекло, постеловъчен инвентар, стопански консуматив, инструментариум и инвентар, резервни части.	9 102	8 250	852
1.3.1. Храна Това направление на разхода обхваща храненето на лежачо болните, дежурен персонал, кисело мляко по Наредба 11 за определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и / или добавки към нея.	552	553	-1
1.3.1.1. Храна на болните в стационара	459	466	-7
1.3.1.2. Храна дежурен персонал	38	31	7
1.3.1.3. Мляко по Наредба 11	55	56	-1
1.3.2. Лекарства и консумативи Тук се включват разходите за лекарства и консумативи на лежачо болните в стационарния блок, за покриване на спешността в Спешно отделение и Противошокова зала, рентгенови филми, реактиви и контрастни вещества за отделението по образна диагностика и компютърен томограф, реактиви и консумативи за клинична лаборатория, микробиологична лаборатория, кръв и кръвни продукти, кислород и райски газ.	7 159	6 282	877
1.3.2.1. Лекарства и консумативи за лежачо болните и за покриване на спешността	1 907	1 760	147
1.3.2.2. Рентгенови филми и реактиви	2	3	-1

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

1.3.2.3. Реактиви и консумативи за лабораториите	265	227	38
1.3.2.4. Кръв и кръвни продукти	236	240	-4
1.3.2.5. Кислород	26	29	-3
1.3.2.6. Разтвори за диализно лечение	91	83	8
1.3.2.7. Дезинфектанти	59	51	8
1.3.2.8. Мед. консумативи	1 063	888	175
1.3.2.11. Разходи за протези и стави заплащани от РЗОК по КП	3 510	3 001	509
1.3.3. Материали, горива Тук се включват разходите за гориво (природен газ) за отопление, ел.енергия, вода, гориво за транспорт, стопански консумативи,разходи за инструментариум и инвентар.	1 391	1 415	-24
1.3.3.1. Гориво за отопление Природен газ – от месец Май 2006 г. Парова централа на лечебното заведение премина на природен газ за отопление и доставка на топла вода	438	576	-138
1.3.3.2. Гориво за транспорт В това перо се включват и разходите за смазочни материали	11	11	0
1.3.3.3. Стопански консумативи и канцеларски материали	132	155	-23
1.3.3.4. Резервни части и окомплектовка	3	3	0
1.3.3.5. Вода /сума без ДДС/	332	317	15
1.3.3.6. Ел. Енергия /сума без ДДС/	309	214	95
1.3.3.7. Работно облекло и постеловъчен инвентар	16	7	9
1.3.3.8. Други материали	76	62	14
1.3.3.9. Поддържане хигиена и чистота	74	70	4
1.4. Разходи за външни услуги Тук се включват направените разходи за абонаментно поддържане на медицинска и друга техника, разходи за телефонни и телеграфо-пощенски услуги, транспортни услуги, разходи за охрана, разходи за ремонтни дейности, наеми, медицински услуги	1 298	1 397	-99

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

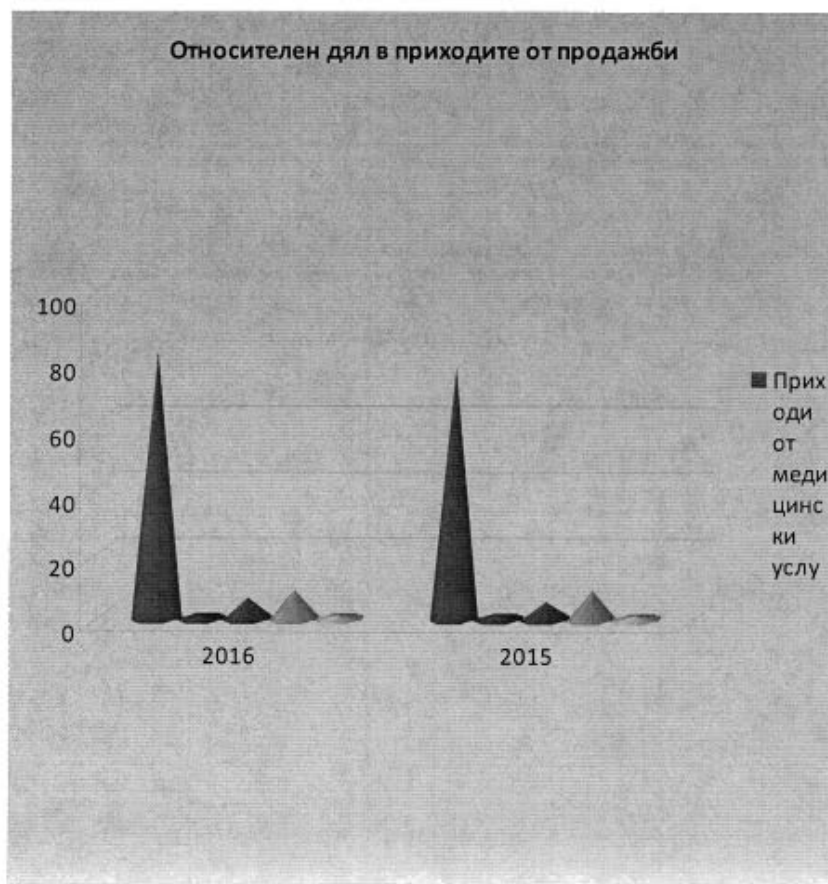
и други ползвани външни услуги:			
1.4.1. Разходи за телефонни и телеграфо - пощенски услуги	52	56	-4
1.4.2. Разходи за транспортни услуги	129	139	-10
1.4.3. Разходи за абонаментно поддържане на медицинска и друга техника и апаратура, програмни продукти и компютри	279	343	-64
1.4.4. Разходи за охрана	70	60	10
1.4.5. Разходи за ремонт на сгради	0	0	0
1.4.6. Разходи за ремонт на инвентар	143	127	16
1.4.7. Разходи за наеми	3	1	2
1.4.8. Разходи за застраховки	21	20	1
1.4.9. Разход за интернет услуги	1	0	1
1.4.10. Разход за унищожаване на отпадъци	11	15	-4
1.4.11. Други ползвани външни услуги	86	75	11
1.4.12. Хонорари, одит и консултански услуги	95	94	1
1.4.13. Зареждане касети	24	19	5
1.4.14. Медицински услуги	384	323	61
1.4.15. Разходи по евро проект	0	125	-125
1.5. Разходи за амортизации Разходите са на база начислените амортизационни квоти съгласно амортизационния план	1007	951	56
1.6. Разходи за обезценка и провизии			
1.7. Други разходи Тук се отнасят разходите за командировки, социално обслужване, разходи за данъци /ДДС/, глоби, неустойки и лихви, такси, данъци, частичен данъчен кредит по ДДС.	433	1 067	-634
2. Финансови разходи	54	49	5

Няма реализираните услуги в натурално изражение за 2016 г. и 2015 г.

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

Относителният дял на реализираните услуги в приходите от продажби на Групата за 2016 г. и неговото изменение спрямо 2015 г. (съгл. т.1 от Приложение № 10) е както следва:

Относителен дял в приходите от продажби			
по видове стоки/ продукти/услуги	2016	2015	изменение %
Приходи от медицински услуги	81.23	76.52	106%
Приходи от потребителска такса	0.66	0.67	99%
Приходи от правителствени дарения	6.209	5.25	118%
Приходи от медицински изделия	8.75	8.61	102%
Приходи от специализация и обучение на студенти	1.11	1.06	105%

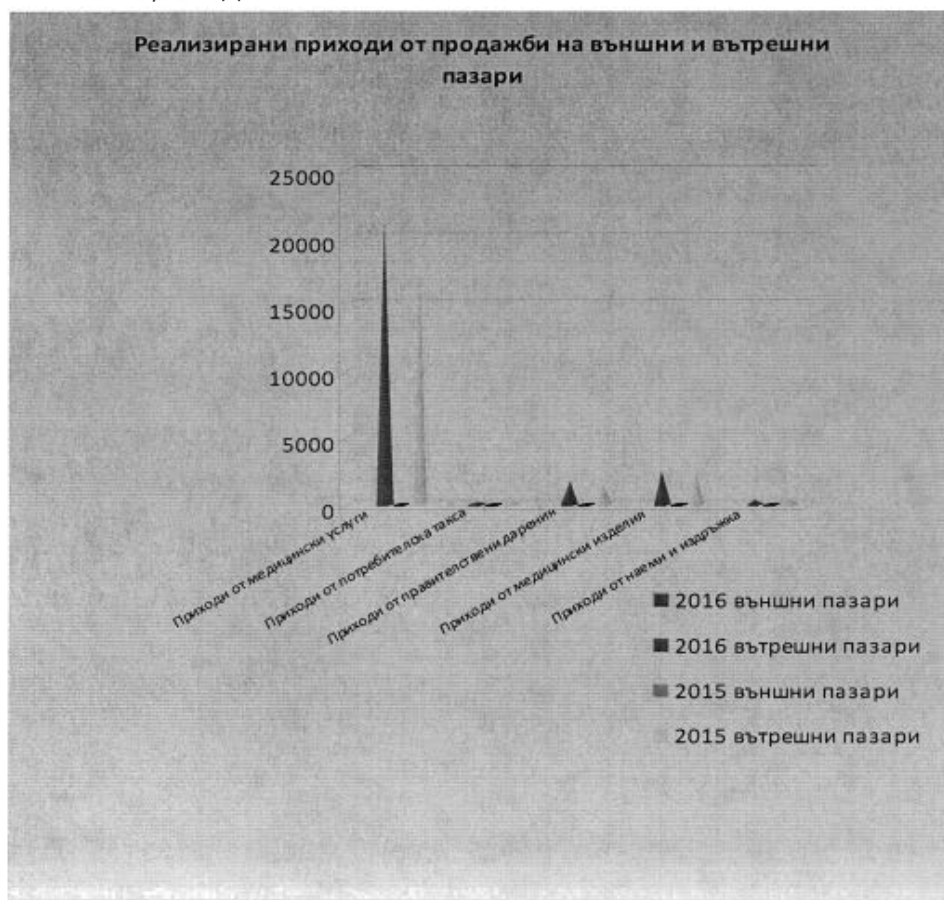

Група МБАЛ "Света Анна Варна" АД реализира своите услуги на следните пазари (съгл. т.2 от Приложение № 10):

> Външни - няма

Реализираните на вътрешните приходи по видове услуги от дейността за 2016 г. и тяхното изменение спрямо 2015 г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Реализирани приходи от продажби						
по видове стоки/ продукти/услуги	2016		2015		изменение %	
	външни пазари	вътрешни пазари	външни пазари	вътрешни пазари	външни пазари	вътрешни пазари
Приходи от медицински услуги		22 672	0	21 357		106%
Приходи от потребителска такса		185	0	187		99%
Приходи от правителствени дарения		1733	0	1466		118%
Приходи от медицински изделия		2443	0	2403		102%
Приходи от наеми и издръжка		310	0	296		105%
Приходи от стерилизация		93		90		103%
Приходи от входна такса		142		155		92%
Приходи от пране		33		42		79%
Приходи от обработка отпадъци		28		27		104%
Приходи от излишъци		16		0		#DIV/0!
Приходи от специализация и обучение на студенти		41		49		84%
Приходи от административни услуги		10		6		167%
Приходи клинични проучвания		25		7		357%
Приходи други		49		6		817%
Приходи актьорски печалби/загуби		128		112		114%
Общо приходи от продажби	0	27 908	0	26 203	0	107%

Основни приходи на Групата, техният относителен дял в общите приходи от продажби за 2016г. и изменението спрямо 2015г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Основни клиенти на МБАЛ "Света Анна Варна" АД			
Наименование	относителен дял		
	2016	2015г.	Изменение %
Приходи от медицински услуги	80.38%	80.65%	-0,27%
Приходи от финансиране	6.50%	5.85%	0.6 5%
Приходи от медицински изделия	9.15%	9.60%	-0.45%
Приходи други	3.97%	3,90%	0.07%
Общо	100%	100%	

Видно от таблицата основните клиенти на Групата, чийто относителен дял надхвърля 10% от приходите от продажби са, (съгл. т.2 от Приложение № 10) както следва:

Основни клиенти на МБАЛ "Света Анна Варна" АД с относителен дял над 10% от приходите от продажби

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

Наименование	относителен дял %	ЕИК	седалище и адрес на управление	връзка / взаимоотношения с Групата
Национална здравноосигурителна каса	0,77%	121858220	София 1407 ул. "Кричим" №1	Договорни партньори
Министерство на здравеопазването	0,06%	000695317	София 1000 Пл. "Света Неделя" №5	Акционер

Основните доставчици на Групата, техният относителен дял в общите разходи от продажби за 2016г. и изменението спрямо 2015г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Основни доставчици на "МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ СВЕТА АННА - ВАРНА" АД			
Наименование	относителен дял		
	2016	2015г.	Изменение %
Медикаменти и мед. консумативи			
ФЪОНИКС ФАРМА ЕООД	0.0339	0.009668749	351%
СОФАРМА ТРЕЙДИНГ АД	0.0512	0.058263603	88%
СИКО ФАРМА ООД	0.0106	0.008343959	128%
М Т И ООД	0.0293	0.022013269	133%
РЦТХ ВАРНА	0.0154	0.016279251	95%
ПЕРФЕКТ МЕДИКА ООД	0.0118	0.012020108	98%
ДЖИ ЕС ЕВРО БЪЛГАРИЯ ЕООД	0.0097	0.004860942	200%
ИСТЛИНК БЪЛГАРИЯ ООД	0.0218	0.039630336	55%
ФРЕЗЕНИУС МЕДИКЪЛ КЕЪР БЪЛГАРИЯ ЕООД	0.0185	0.019252622	96%
МЕДЕКС ООД	0.0911	0.101550845	90%
ХИМИМПОРТ ФАРМА АД	0.0069	0.005227721	132%
ПРО ФАРМАЦИЯ ЕООД	0.0071	0.006527489	108%
Р С Р ЕООД	0.0123	0.010430475	118%
ФАРКОЛ АД КЛОН БУРГАС	0.0127	0.008093985	157%
Б.БРАУН МЕДИКАЛ ЕООД	0.0474	0.016762605	283%
ТИТАНИКА 2008 ЕООД	0.0578	0.058679462	98%
ХЕЛМЕД БЪЛГАРИЯ ЕООД	0.0122	0.012131567	101%
ОРТОСИНТЕЗ 1 ЕООД	0.0101	0.005019215	200%
ТОТАЛ МЕД ООД	0.0104	0.007854009	132%
АЙФ ФАРМА ЕООД	0.0594	0.063305066	94%
ТОП ДИАГНОСТИКА ООД	0.0045	0.004637511	97%
ВЕС КОРЕКТ ЕООД	0.0345	0.033830235	102%
ВИ ЕНД ДИ СЪРВИСИС ООД	0.0318	0.0329187	97%
ГЛОБАЛ МЕДИКАЛ ООД	0.0215	0.01414861	152%
КАРДИО МЕДИКАЛ ЕООД	0.0675	0.030895094	219%
УНИФАРМ АД	0.0087	0.008736535	100%
Материали			
ЗАЛИВА 47 СП АД	0.0588	0.062978686	93%
В И К ВАРНА ООД	0.0426	0.043420114	98%
ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ АД	0.0552	0.046351387	119%
ОВЕРГАЗ МРЕЖИ АД	0.0549	0.076907645	71%

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

Външни услуги			
СБАЛ ПО КАРДИОЛОГИЯ ВАРНА ЕАД	0.0305	0.029289426	104%
ЧАС СЕКЮРИТИ ЕООД	0.0053	0.006806911	78%
ГАМА КОНСУЛТ КАЛИНКИН, ПРОКОПОВ И СИЕ СД	0.0043	0.004597547	94%
РУМЕНЕКС ИН ООД	0.0079	0.005555135	142%
БОКАТ БОНЕВИ ЕООД	0.0000	0.030145879	0%
ДЖИ КЕЙ ИНЖЕНЕРИНГ ГРУП ООД	0.0021	0.021415945	10%
КЛЕА ЕООД	0.0109	0.027155411	40%
МЕДИКОСЕРВИЗ ООД	0.0108	0.009684855	111%
ИНФОМЕД ЕООД	0.0184	0.024609097	75%
Общо	100%	100%	

Видно от таблицата основните доставчици на Групата, чийто относителен дял надхвърля 10% от разходите за суровини и материали (съгл. т.2 от Приложение № 10) както следва:

Основни доставчици на "МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ СВЕТА АННА - ВАРНА" АД с относителен дял над 10% от разходите за суровини/ материали / външни услуги				
Наименование	относителен дял %	ЕИК	седалище и адрес на управление	връзка / взаимоотношения с Групата
Медикаменти				
ПЕРФЕКТ МЕДИКА ООД	0.01328	833101609	Стара Загора, Новозагорско шосе 1	Договор
ХЕЛМЕД БЪЛГАРИЯ ЕООД	0.01381	130477290	София, ул. Цар Симеон, бл. 20, ет.1	Договор
Р С Р ЕООД	0.01392	121706547	София, ул. Виктор Григорович 3, вх.1, ет.1	Договор
ФАРКОЛ АД КЛОН БУРГАС	0.01438	102227154	Бургас, ул. Сан Стефано 28	Договор
РЦТХ ВАРНА	0.01739	103083792	Варна, бул. Цар Освободител 100	Договор
ФРЕЗЕНИУС МЕДИКЪЛ КЕЪР БЪЛГАРИЯ ЕООД	0.02083	107516166	Габрово, ул. Л.Каравелов 26	Договор
ГЛОБАЛ МЕДИКАЛ ООД	0.0243	202255806	София, ул. Йордан Стубел 20, ет.2	Договор
ИСТЛИНК БЪЛГАРИЯ ООД	0.02457	115573932	Варна, ул. Възраждане 12А	Договор
М Т И ООД	0.03308	831641528	София, ж.к. Младост 1, бл. 28Б	Договор
ВИ ЕНД ДИ СЪРВИСИС ООД	0.03594	175384288	София, ул. Г.С.Раковски 130	Договор
ФЪОНИКС ФАРМА ЕООД	0.03828	203283623	Велико Търново, кв. Дълга Лъка	Договор
ВЕС КОРЕКТ ЕООД	0.03898	201387303	София, Стрелбище, ул. Хайдушка гора, бл. 35А	Договор
Б.БРАУН МЕДИКАЛ ЕООД	0.05355	175016820	София, бул. Хр. Колумб 64, сгр. А2	Договор

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

СОФАРМА ТРЕЙДИНГ АД	0.05774	103267194	София, ул. Л. Станчев 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда А, ет. 12	Договор
ТИТАНИКА 2008 ЕООД	0.06521	200000276	Пловдив, ул. Кирил Христов 8	Договор
АЙФ ФАРМА ЕООД	0.06706	201679079	София, ул. Акад. Борис Стефанов 1, вх.В	Договор
КАРДИО МЕДИКАЛ ЕООД	0.07622	201980901	София, бул. Цар Борис III 23	Договор
МЕДЕКС ООД	0.10282	131268894	София, ТЦ Боила, ул. Самоковско шосе 2	Договор
Материали				
ЗАЛИВА 47 СП АД	0.06641	103765686	Варна, жк. Младост, бл. 139, вх. 4	Договор
В И К ВАРНА ООД	0.04804	103002253	Варна, ул. Прилеп 33	
ОВЕРГАЗ МРЕЖИ АД	0.06198	130533432	София, ул. "Филип Кутев" 5	Договор
ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ АД	0.06234	103533691	Варна, Варна Тауърс Г, бул. Вл. Варненчик 258	
Външни услуги				
ИНФОМЕД ЕООД	0.02073	121155656	София, бул. Витоша 81- 83	Договор
СБАЛ ПО КАРДИОЛОГИЯ ВАРНА ЕАД	0.02914	175463110	Варна, жк. Чайка, ул. Никола Вапцаров 1	Договор

Икономическите показатели на база анализа на финансовите резултати и резултатите от медицинската дейност към 31.12.2016г.

	2016 г.	2015 г.
- Стойност на един преминал болен	1 176.03 лв.	1 110.37 лв.
- Стойност на един леглоден	242.75 лв.	226.17 лв.
- Стойност на един лекарствен	64.76 лв.	56.50 лв.
- Стойност на един храноден	4.17 лв.	4.22 лв.
- Средна брутна работна заплата	1 017.78 лв.	929.74 лв.

➤ **РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНА ГРУПАТА**

При осъществяване на дейността си Групата е изложена на определени рискове, които оказват въздействие върху нейните резултати.

♦ Систематични рискове:

✓ **Политически риск:**

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната, които от своя страна влияят върху възвръщаемостта на инвестициите. Определящ фактор за дейността на даден отрасъл и респективно дейността на фирмата е формулираната от правителството дългосрочна икономическа програма, както и волята да се осъществяват набелязаните приоритетни стъпки. Степента на политическия риск се асоциира с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството икономическа политика или в по-неблагоприятния случай - смяна на правителството и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

В условията на международна нестабилност, породена и от надигащ се тероризъм политическият риск зависи от мерките, които правителството предприема за противодействие и за ограничаване на негативните ефекти от кризата. Икономическата и фискална политика на правителството е насочена към:

- постигане на трайна макроикономическа устойчивост;
- стимулиране конкурентоспособността на икономиката;
- подобряване качеството на социалните системи и стандарта на живот.

Основните политически рискове за България засягат:

- Стабилността на българското правителство - от това до голяма степен зависи изпълнението на заложените големи енергийни и инфраструктурни проекти, тъй като те са пряко зависими от подкрепата на правителствения орган. Политическата несигурност кара правителството да се концентрира върху популистки мерки с цел да се хареса на избирателите за сметка на разходи, които да доведат до растеж в по-дългосрочен план. Бюджет, който да се хареса на всички – и на протестиращите за повече социални помощи, и на протестиращите за по-малко корумпирана държава, и на бизнеса. На пръв поглед с финансовата рамка на държавата за следващите години правителството се е опитало да постигне точно това: да увеличи социалните плащания, като едновременно с това маркира намерения за реформи в администрацията, образованието и здравеопазването.
 - *Бавното възстановяване от икономическата криза.* В тази насока следва да се обърне внимание на: действителния растеж – дали ще отговори на правителствените прогнози; очакваното покачване на износа; възможността на правителството да взема изгодни заеми на международните пазари; полаганите усилия за умерено възстановяване на вътрешното потребление;
 - *Извършените реформи и оптимизирането на процеса по усвояване на средства от ЕС.* Наблюдение на: реформите в неефективните пенсионно-осигурителни системи, здравната система и образованието; административната координация при финансирането на проекти от ЕС, подобряване процеса на отпускане, координиране и управление на средствата по европейски програми;
 - *Борбата срещу корупционните практики и организираната и битова престъпност* - резултатите рефлектират върху доверието на Европа и чуждестранните инвеститори;
 - Оценката на международните рейтингови агенции за стабилността на публичните финанси на страната.
 - Правителствата се ангажират с деклариране, че ще продължават да провеждат консервативна и дисциплинирана фискална политика, поддържаща референтни нива на бюджетен дефицит и стабилност в трансфера на публични финанси.
- * *На база посоченото и познаването на политическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме политическия риск като: **среден риск.***

✓ **Макроикономически рискове:**

Икономиката на България като малка държава е силно зависима от европейската и световната икономика. Подобриенето на водещите индикатори за еврозоната формират очаквания за нейното бавно и постепенно възстановяване. В краткосрочен план вътрешното търсене се очаква да бъде благоприятно повлияно от забавянето на инфлационните процеси.

Конюктурноводещите индикатори показаха известно подобрене през последните месеци, но основните пазарни движещи сили се очаква да останат силно променливи. Темповете на възстановяване на световната икономика се очаква да останат умерени. В същото време, с

нарастване на структурните предизвикателства, икономическата активност в развиващите се страни показва известна загуба на инерция.

Пазарните обеми, както и маржове се очаква да продължат да бъдат под натиск, независимо от очакваното възстановяване на икономиката.

Очакванията за бизнес климата са предпазливо оптимистични.

Най-голяма все още част от икономическия растеж се дължи на ударното усвояване на европейски средства.

Според министерство на финансите, рамката на бюджета за 2017г. "е изготвена на база консервативна прогноза за основните макроикономически показатели".

➤ Валутен риск:

Валутният риск обобщава възможните негативни импликации върху възвращаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс. Като гарант за макроикономическата стабилност, България ще запази паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1.95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

Поскъпването на долара влияе пряко върху стойността на номиналния внос и износ, като от гледна точка на българската икономика оскъпява вноса в долари. Положителните ефекти за икономиката на България от обезценяването на еврото спрямо долара са по-значими от негативните. В търговията си с трети страни България се разплаща най-често в долари, делът на които е значително по-висок от средния за еврозоната, а делът на долларите разплащания при вноса е по-голям от този при износа. Поскъпването на долара спрямо еврото ще доведе до влошаване на условията на търговия за България с държави извън ЕС при запазване на цените на суровините на същото ниво. Негативният ефект от поскъпването на долара върху условията на търговия обаче се компенсира частично от реакцията на долларите цени на суровините спрямо динамиката на курса на долара, която е низходяща. България е нетен вносител на първични стоки, каквито са металите и храните, и че делът на разплащанията в долари във вноса е по-висок от този в износа, БНБ очаква поскъпването на долара спрямо еврото да влоши за България условията на търговия за тази група стоки.

От друга страна, в зависимост от степента, в която по веригата на предлагането по-високите вносни цени се пренасят в страната, може да се очаква повишаване на крайните цени и/или понижаване на печалбите на фирмите..

* На база посоченото и познаването на икономическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме валутния риск като: **без риск**.

➤ Инфлационен риск:

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите в България. Основните рискове, свързани с инфлацията се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната. *Средногодишната инфлация остана ниска под влияние на благоприятната конюнктура на международните пазари на суровини.* Цената на петрола пада поради факта, че държавите в ОПЕК и извън картела се задължават да спазват споразумението за понижение на добива, което влиза в сила от 1 януари 2017 г. Свиването на продукцията в рамките на общо 1,8 млн. барела дневно ще бъде осъществено на няколко етапа. Това косвено се отразява и върху цените на горивата, а оттам върху разполагаемия доход на хората, които могат да купуват стоки и услуги с по-висока

добавена стойност. Това положение може да е временно предвид несигурната политическа обстановка в Близкия изток, която би довела до повишаване цената на петрола.

Слаб оптимизъм дава Българската енергийна борса, която реално заработи от началото на годината. Възможността за сключване на двустранни договори на борсата ще увеличи търгуваните количества, а се очаква това да се отрази и на цената - в посока надолу. Но съществува опасност от структурни изкривявания на енергийния пазар.

В същото време ниският икономически растеж на българската икономика запазва базисната инфлация на ниско равнище към днешна дата, тъй като домакинствата се адаптираха към несигурната икономическа среда и продължават да спестяват, свивайки вътрешното потребление.

Годишна инфлация, измерена чрез Индекс на потребителските цени, по години										
2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
6.50%	12.50%	7.80%	0.60%	4.50%	2.80%	4.20%	-1.60%	-0.90%	-0.40%	-0.80%

Източник: НСИ

Силно негативен момент както за икономиката, така и за бюджета е, че страната още не е излязла от дефлационните процеси. Според МФ вече има сигнали за оттласкване, най-вече заради повишените цени на електроенергията. Повишаването на инфлационните очаквания предполага засилване на инвестициите в икономиката и нарастване на търсенето на работна ръка, което вече се забелязва.

- * На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инфлационния риск като: **нисък риск**.

➤ **Риск от лицензионни режими:**

Отговорните власти провеждат политика по намаляване броя на отежняващите лицензии и разрешителни, и опростяване на тези, които останат в сила. Това ще окаже благоприятно влияние върху ограничаването на бюрокрацията и корупционните практики. Създадена е и информационна система - административен регистър на регулаторните режими (лицензионни, разрешителни, регистрационни, съгласувателни).

- * На база посоченото по-горе и познаването на регулаторната среда, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме риска от лицензионни режими като: **без риск**.

➤ **Други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори:**

Рискът, асоцииран със степента на стабилност и перспективите за растеж на националната икономика, влияе съществено при формиране на нагласите и поведението на инвеститорите.

Прогнозите на експертите за 2017г. са икономиката ще продължи да расте макар и леко да забавя темпото, постигнато през последните две години. И ако през изминалата 2016 г. напредъкът се е движел основно от износ и потребление, очакванията за 2017 г. са водещо да е вътрешното търсене. Аргументът - подобрени условия на пазара на труда. В допълнение лихвите по кредити и депозити ще останат ниски, като очакванията са заемите за фирмите и домакинствата да нараснат с по-високи темпове през новата година, което също ще повлияе на потреблението. То от своя страна ще доведе до умерена, но положителна инфлация през новата 2017 г. Очакванията са тя да бъде допълнително подкрепена и от по-високите цени на петрола след срещата на ОПЕК в края на ноември миналата година. Прогнозите са за забавяне на ръста на

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

износа, което може да има относително негативно влияние върху някои от експортните сектори в икономиката.

Ако има двигател на икономиката, който през последната година не се активира, това са инвестициите. Очакванията обаче са през 2017 г. да има леко ускорение - заради еврофондовете и ниската цена на кредита. Според някои анализатори политическата несигурност може да отложи този процес за по-късен момент от годината. Други са по-оптимистично настроени – виждат политическите промени като шанс да се поведе дискусия за устойчиво развитие на страната - например как ръстът на икономиката да е по-бърз, по-балансиран и да се усеща от повече хора.

В същото време външните рискове за икономиката остават същите като през 2016 г. - свързани с по-ниския икономически растеж в Китай, забавяне на еврозоната и продължаващо влошаване на икономиката на Турция.

- Очакванията на повечето икономисти и организации са през 2017 г. БВП на България да расте с между 2.7% и 2.9%. Има и по-оптимистични прогнози, тъй като според анализатори икономическият цикъл на България все още е във фаза на растеж, а пикът ѝ ще е към края на 2017 г. - началото на 2018 г.

* *На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме другите рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори като:*

нисък риск

♦ Несистематични (микроикономически) рискове:

Традиционно несистематичните рискове се разглеждат на две нива – отраслов риск, касаещ несигурностите в развитието на отрасъла ни и общ фирмен риск, произтичащ от спецификите на Групата ни.

✓ **Отраслов (секторен) риск:**

Рискът се свързва преди всичко с отражението върху възможността за реализиране на доходи в рамките на отрасъла и по-конкретно на технологичните промени или измененията в специфичната нормативна база.

* *На база посоченото по-горе и спецификата на отрасъла ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме отрасловия риск като: **нисък риск***

✓ **Технологичен риск:**

Технологичният риск е произведен от необходимите нови технологии за обслужване дейността на Групата и от скоростта, с която се развиват те. Налице е обратна зависимост на този риск спрямо технологичното фирмено обезпечение.

* *На база използваните от Групата ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като: **среден риск***

✓ **Фирмен риск:**

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

Свързан е с характера на основната дейност на Групата, с технологията и организацията на цялостната ѝ активност, както и с обезпечеността на Групата с финансови ресурси. Подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск. Основният фирмен риск е свързан със способността на Групата да генерира приходи, а оттам и положителен финансов резултат.

Управлението на фирмения риск за Групата ни засяга анализа на услугите, които се предлагат от Групата, обезпечеността с човешки ресурси, управленските решения на оперативното и стратегическо ниво, контрола върху прилагането на приетите планове и стратегии за развитие.

* *На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като: **среден риск***

✓ **Финансов риск:**

Финансовият риск на Групата е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията и изплащането на задълженията към банковите и др. институции, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние.

Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задължнялост. Положително влияние върху задължнялостта може да се очаква от получаването на средства от ЕС и евентуалното ускоряване на икономическия ръст у нас благодарение на постепенното икономическо подобрене в страните на ЕС. Но основно решение на проблема засега е ускореното усвояване на еврофондове и по-достъпното, нисколихвено, банково финансиране за бизнеса, както и директивното налагане на срокове за разплащане.

Управлението на финансовия риск за Групата ни е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи /повишаване събираемостта на вземанията/ определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

* *На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: **среден риск**.*

✓ **Ликвиден риск:**

Неспособността на Групата да покрива насрещните си задължения съгласно техния падеж е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в Групата на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той трябва да се поддържа в оптимално равнище, като се контролира както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и от клиентите на Групата.

Управлението на ликвидния риск за Групата ни изисква консервативна политика по ликвидността чрез постоянно поддържане на оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност за финансиране на фирмената дейност, осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси, ежедневен мониторинг на наличните парични средства, предстоящи плащания и падежи.

* *На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на Групата ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: **нисък риск***

✓ **Ценови риск:**

Ценовият риск се определя в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените разходи. Продажната цена трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определена

МБАЛ „Света Анна Варна“ АД

норма на печалба. Цената, съответно не следва да се отдалечава значително от дефинираната на пазара, тъй като това ще рефлектира върху търсенето на фирмените услуги.

Управлението на ценовия риск за Групата ни изисква периодичен анализ и преговаряне на договорните параметри с клиенти и доставчици съобразно пазарните промени.

* *На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и предлагани услуги, както и нивото на вътрешнофирмени разходи и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **среден риск**.*

✓ **Риск, свързан с паричния поток:**

Рискът, свързан с паричния поток разглежда проблемите с наличните парични средства в Групата. Тук от съществено значение е договорната политика, която следва да защитава фирмените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за Групата ни изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

* *На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като: **среден риск**.*

✓ **Кредитен риск:**

Ако Групата използва заемни средства, то тогава е изложена на кредитен риск. Той се изразява във възможността Групата да се финансира със заемни средства в кратки срокове и на приемливи цени. Възниква, когато съществува вероятност кредитополучателят да не изпълнява съзнателно или да е в невъзможност да изпълни поетия от него ангажимент по сключения договор за заем или когато клиентите на Групата не са в състояние да изплатят изцяло или в обичайно предвидимите срокове дължимите от тях суми.

Управлението на кредитния риск за Групата ни изисква предоставяне на отсрочени плащания (продажби с голям кредитен период) на клиенти с дългогодишна история и партньорски взаимоотношения, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазване на кредитния период. Кредитната ни политика има отношение към събираемостта на вземанията, които следва да се контролират текущо чрез ежедневен преглед на откритите позиции по клиенти и извършените плащания.

* *На база посоченото по-горе, познаването на кредитната политика на банките, състоянието на банковата система по време на финансова криза, както и кредитната политика на Групата, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като: **без риск**.*

✓ **Инвестиционен риск:**

Инвестиционният риск се изразява в това дали реалната доходност от направена инвестиция се различава от предварително планираната такава. Налага се преразглеждане на планираните инвестиции и специално внимание върху тези с критична значимост за успеха на Групата и върху тези с бърза възвръщаемост.

* *На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инвестиционния риск като: **нисък риск***

✓ **Регулативен риск:**

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове или вътрешнодружествените документи, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността Групата да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

* На база посоченото по-горе, прилаганата от Групата ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме регулативния риск като: **нисък риск**

✓ **Риск, свързан с корпоративната сигурност:**

Този риск е актуален и засяга редица аспекти от фирмената сигурност като ефективно противодействие на нелоялната конкуренция; надеждна защита на търговската тайна; прилагане на практически мерки за редуциране и неутрализиране на корпоративни заплахи; мотивиране, обучаване и възпитаване на служителите за избягване пропуски в системата за фирмена сигурност.

* На база посоченото по-горе и познаване нивото на фирмена сигурност, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с корпоративната сигурност като: **нисък риск**

ТАБЛИЦА НА АКТИВ® ЗА ПРОХОДИМОСТТА НА БИЗНЕСА

	Политически риск	Валутен риск	Инфлационен риск	Риск от лицензионни режими	Други рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори	Секторен риск	Технологичен риск	Фирмен риск	Финансов риск	Ликвиден риск	Ценови риск	Риск, свързан с паричния поток	Кредитен риск	Инвестиционен риск	Регулативен риск	Рискове, свързани с проуктите и пазарите	Риск, свързан с корпоративната сигурност
Много Висок																	
Висок																	
Среден	X						X	X	X		X	X					
Нисък			X		X	X				X				X	X	X	X
Без риск		X		X								X					

Труднопроходимо поле (много висок / висок / среден)

Леснопроходимо поле (нисък / без риск)